

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«02» апрель 2020 ел

КАРАР

№ 105

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмә хакында

1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы «Гражданнар оборонасы турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 26.11.2007 елның 26 ноябрәндәге 804 номерлы «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында» карары, Татарстан Президентының 2008 елның 22 ноябрәндәге ПУ-598 номерлы "Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау хакында" Указы, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2008 елның 14 ноябрәндәге 687 номерлы «Муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» боерыгы нигезендә һәм Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын һәрйаклы тәэмин итүне оештыру максатыннан карар итә:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турында Нигезләмәне (алга таба - нигезләмә), әлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Азнакай муниципаль районы территориясендә урнашкан барлык милек формасындагы оешма, предприятие һәм учреждение житәкчеләренә аларның оешмаларындагы нигезләмәне эшләргә һәм расларга тәкъдим итәргә.

3. Әлеге карарны "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында" түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнар
оборонасын оештыру һәм алып бару турында
нигезләмә

1. Әлеге нигезләмә (алга таба - нигезләмә) «Гражданнар оборонасы турында» 12.02.1998 ел, № 28-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турындагы нигезләмәне раслау турында» 2007 ел, 26 ноябрь, 804 нче карары, Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 2008 ел, 22 ноябрь, ПУ-598 нче Указы, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының «муниципаль берәмлекләрдә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару турындагы нигезләмәне раслау турында» 14.11.2008 ел, №687 шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча төп чаралар (алга таба - Азнакай муниципаль районы).

2. Гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек халыкны, хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклауга эзерлек чараларын алдан ук үтәүдән гыйбарәт һәм Азнакай муниципаль районының Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча төп чараларны (алга таба - Азнакай муниципаль районының төп чаралар планы) күздә тоткан еллык план нигезендә тормышка ашырыла.

3. Азнакай муниципаль районының бер елга төп чаралар планы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан эшләнә һәм гражданнар оборонасы бурычларын һәм Татарстан Республикасы буенча гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча махсус вәкаләтле орган - Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла - казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе (алга таба-Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе) белән килештерелә.

Гражданнар оборонасын эзерләү һәм алып бару буенча төп чараларны планлаштыру хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук мөмкин булган террорлык актлары һәм гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә Азнакай муниципаль районы территориясендә килеп чыгарга мөмкин булган хәлләрне һәрьяклап бәяләүне исәпкә алып башкарыла.

4. Муниципаль дәрәжәдә гражданнар оборонасын алып баруга эзерлек нигезләмә белән билгеләнә һәм Азнакай муниципаль районы территориясендә

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очрақлардан саклау чараларын планлаштырудан гыйбарәт.

Гражданнар оборонасын муниципаль дәрәжәдә алып бару Азнакай муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырыла һәм Азнакай муниципаль районы территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очрақлардан саклау чараларын үтәүдән гыйбарәт.

5. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы гражданнар оборонасын китерү һәм хәрби һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларның күләмен, оештырылуын, тәртибен, ысулларын һәм вакытларын билгели.

Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерү буенча чараларны үтәү табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.1. Азнакай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итү идарә органнары, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дөүләт системасы көчләре һәм чаралары белән гамәлгә ашырыла.

Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты Азнакай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы чараларын үтәүне тәмин итүче оешмалар исемлеген билгели.

6. Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты, Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында, гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләр нигезендә, гражданнар оборонасы, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын булдыра һәм үз эченә ала, Гражданнар оборонасы чараларын планлаштыра һәм тормышка ашыра.

7. Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карары буенча коткару хезмәтләре (медицина, инженер, коммуналь-техник, янгынга каршы, жәмәгать тәртибен саклау, хайваннар һәм үсемлекләрен саклау, хәбәр итү һәм элемент, транспорт белән тәмин итү, ягулык-майлау материаллары, юл, энергетика һәм сәүдә һәм туклану) оештырыла ала, аларның эшчәнлеге оештыру һәм тәртибе коткару хезмәтләре турында тиешле нигезләмәләрдә барлыкка килә торган органнар һәм оешмалар тарафыннан билгеләнә.

Коткару хезмәте составына Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, авария-коткару формироваиеләренен гамәлләрен төрле яклап тәмин итү һәм сугыш конфликтларында яки бу конфликтлар нәтижәсендә башка кичектергесез эшләрен башкару, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә идарә органнары, көчләре һәм чаралары керә.

Коткару хезмәтләренен төре һәм саны Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары нигезендә башкарыла торган эшләрен күләмен һәм характерын исәпләү нигезендә билгеләнә.

Азнакай муниципаль районының коткару хезмәте турындагы нигезләмә коткару хезмәте житәкчесе тарафыннан эшләнә, Татарстан Республикасының тиешле коткару хезмәте житәкчесе белән килештерелә һәм Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан раслана.

Азнакай муниципаль районында көчләрнең һәм гражданнар оборонасы чараларының әзерлеген булдыру һәм тәэмин итү белән методик житәкчелек итү, шулай ук бу өлкәдә Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла - казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы (алга таба-Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) һәм Татарстан Республикасы буенча Россия ГТХМ Баш идарәсе гамәлгә ашырыла.

8. Гражданнар оборонасы көчләре тыныч вакытта табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

Тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр нәтижеләрен бетерү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы карарны Азнакай муниципаль районы гражданнар оборонасы житәкчесе үзе төзегән гражданнар оборонасы көчләренә карата кабул итә.

9. Азнакай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы белән житәкчелек итүне Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе башкара.

Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын оештыру һәм үткөрү өчен шәхси жаваплылык тота.

10. Азнакай муниципаль районында гражданнар оборонасы белән идарә итүне гамәлгә ашыручы орган булып, гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өлкәсендәге мәсьәләләрне хәл итүгә вәкаләтле, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә төзелә торган структур бүлекчә тора.

Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданнар оборонасы өлкәсендә, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчәне туплый, аларның функциональ бурычларын һәм штат расписаниесен эшли һәм раслый.

Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хәл итүгә вәкаләтле структур бүлекчә житәкчесе турыдан-туры Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә буйсына.

11. Гражданнар оборонасы чараларын оешкан төстә һәм планлы рәвештә гамәлгә ашыруны тәэмин итү, шул исәптән тыныч һәм сугыш вакытында фаразланган һәм барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка үз вакытында хәбәр итү максатыннан, Азнакай муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны уртаклашу оештырыла.

Азнакай муниципаль районы территориясендә мәгълүмат жыю һәм алмашу «Азнакай муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе»МКУ тарафыннан башкарыла.

Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты мәгълүматны Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына тапшыра.

12. Гражданнар оборонасы буенча чаралар муниципаль дәрәжәдә

федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Гражданның оборонасы житекчесенең эш итү документлары, шулай ук әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

13. Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты Гражданның оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатыннан түбәндәге төп чараларны планлаштыра һәм тормышка ашыра:

13.1. Гражданның оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү турында:

Азнакай муниципаль районының үзенчәлекләрен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан расланган үрнәк программалар, эшләүче халыкны, вазыйфай затларны һәм гражданның оборонасы хезмәткәрләрен, Азнакай муниципаль районы формироваиеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын әзерләү буенча үрнәк программалар нигезендә эшләү;

Азнакай муниципаль районы халкын хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очраклардан саклау ысулларына әзерләү һәм оештыру;

Азнакай муниципаль районы формироваиеләренең һәм хезмәтләренең шәхси составын әзерләү;

Гражданның оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәнүләр үткәру;

Азнакай муниципаль районы территориясендә урнашкан оешмалар һәм хезмәтләренең хезмәткәрләрен, шәхси составын әзерләүне оештыру-методик житекчелек һәм контрольдә тоту;

Гражданның оборонасы буенча укыту-консультация пунктларын төзү, жиһазлау һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук тиешле лицензиясе булган өстәмә һөнәри белем бирү учреждениеләрендә Азнакай муниципаль районы гражданның оборонасы хезмәткәрләренең һәм вазыйфай затларының квалификациясен күтәрүне тәмин итү;

Гражданның оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау.

13.2. Халыкка хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар аркасында килеп чыккан куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта хәбәр итү:

халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итү системасының даими әзерлеге торышы, аны реконструкцияләү һәм модернизацияләү;

халык күпләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм хәбәр итү буенча махсулаштырылган техник чаралар урнаштыру;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәрен, радио-, Чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләрен һәм башка техник чараларны комплекслы файдалану;

Гражданның оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм алар белән алмашу.

13.3. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә имин районнарда эвакуацияләү буенча:

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләренә куркыныч зоналардан имин районнарда эвакуацияләү буенча чараларны планлаштыру, әзерләү һәм

үткөрүне оештыру, шулай ук үз эшчәнлеген сугыш вакытында дэвам итүче оешма хезмәткәрләрэн һәм куркыныч янаган зоналарда Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәүне тээмин итүче оешма хезмәткәрләрэн урнаштыру;

халыкны, эвакуацияләнергә тиешле матди һәм мәдәни кыйммәтләрне урнаштыру өчен куркынычсыз районнар эзерләү;

эвакуация органнары эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү.

13.4. Халыкка шәхси һәм коллектив яклау чаралары бирү буенча:

гражданнар оборонасының саклагыч корылмаларына һәм аларның тормыш-көнкүрешен тээмин итү системаларына билгеләнгән һәм техник хезмәт күрсәтү буенча даими эзерлек хәлендә тоту, саклау, саклау;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакытта күчәргәндә, халыкны ябу өчен жир асты киңлекләренә башка корылмаларын тирәнәйтәлгән биналардан һәм башка корылмалардан тыш;

сугыш вакытында гражданнар оборонасының житмәгән саклагыч корылмаларын планлаштыру һәм төзүне оештыру;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында, тирән биналарда һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларында халыкны яшерүне тээмин итү;

халыкны шәхси яклау чараларын туплау, саклау, яклау һәм куллану;

халыкка шәхси саклану чараларын бирүне һәм коллектив яклау чараларын билгеләнгән срокта бирүне тээмин итү.

13.5. Яктырту һәм башка төр маскировка буенча:

маскировкага тиешле объектлар исемлеген билгеләү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы төркемнәренә кертелгән территорияләргә комплекслы маскировка планнарын эшләү;

яктырткыч һәм башка төр маскировка чаралары үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру.

13.6. хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халык өчен куркыныч туган очракта, һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрне үткөрү буенча:

Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләргә кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дүүләт системасын булдыру, жиһазлау һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне һәрьяклап тээмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм аны булдыру.

13.7. хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән халыкны, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә беренче чираттагы тормыш белән тээмин итү буенча:

халыкның беренчел яшәшән тээмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру;

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын куллану буенча даими эзерлек хәлендә тоту һәм булдыру;

халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырылган тээмин итү;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмэтләрә күрсәтү;
зыян күргән халык арасында санитар-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

дэвалау-эвакуация чаралары үткәрү;

куркынычсыз районда кирәкле дэвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәэмин итүне оештыру;

халыкка беренче ярдәм күрсәтү;

тораксыз калган халык санын билгеләү;

сакланган торакны инвентаризацияләү һәм зыян күргән торак фондының торышын бәяләү, зыян күргән халыкны урнаштыру өчен аны куллану мөмкинлеген билгеләү;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләнәдерү учреждениеләрендә, вакытлыча торакларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда) урнаштыру, шулай ук аны сакланып калган торак фонд майданына күчәрү;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү.

13.8. Хәрби конфликтларда яки бу конфликтлар нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарға каршы көрәш:

муниципаль Янгын сагы эшчәнлеген оештыру һәм оештыру, аны гражданнар оборонасы һәм Янгын саклауның башка төрләре белән хезмәттәшлек итү өлкәсендә эзерләүне оештыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында һәм билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмаларда янгыннарны сүндерүне оештыру;

янгыннарны сүндерү өчен химик реагентлар запасларын алдан ук булдыру.

13.9. Радиоактив, химик, биологик һәм башка зарарланган районнарны ачыклау һәм билгеләү буенча):

Азнакай муниципаль районы территориясендәге радиацион, химик, биологик хәлләрне күзәтү һәм контрольдә тоту функцияләрен гамәлгә ашыручы гражданнар оборонасын күзәтү һәм лаборатор контроль чөлтәре һәм халыкны яклау чөлтәрен, гамәлдәге махсуслаштырылган учреждениеләрне, башкарма хакимиятнең федераль органнары бүлекчәләрен һәм хезмәтләренәң, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм оешмаларның эзерлеген булдыру һәм тәэмин итү;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиацион яклау режимнарын көртү.

13.10. Халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү буенча:

дезактивирлаучы, газлаучы һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан төзү;

халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү өчен көч булдыру һәм жиһазлау, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

халыкны санитар эшкөртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкөртү чараларын үткөрүне оештыру.

13.11. Хәрби конфликтларда яисә бу конфликтлар нәтижәсендә зыян күргән районнарда, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык акцияләре нәтижәсендә, тәртипне торгызу һәм саклау буенча:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазлау, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, Гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

жиңелү учакларында пропуск режимын гамәлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары, юридик һәм физик затларның шартнамәләре буенча мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны саклауны көчәйтү, караучысыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү.

13.12. Хәрби вакытта кирәкле коммуналь хезмәтләренң тиз арада эшләвен торгызу мәсьәләләре буенча:

хәрби вакыт шартларында эшләргә коммуналь хезмәтләренң әзерлеген тәмин итү, аларның гамәлләрен планлаштыру;

зарарланган газ, энергия, су белән тәмин итү, ташландык суларны агызу һәм канализация системаларын ремонтлау өчен жиһазлар һәм запас частьләр запасларын булдыру;

су чистарту, опреснения һәм транспортлау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм әзерләү;

булдыру водопроводных станцияләрендә кирәкле реагентлар запаслары, реактивов, консервантлар һәм дезинфекция чаралары;

резервуарлар һәм сыешлыклар запасларын, жыю-жыю труба үткәргечләрен, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarын, халыкны коммуналь тәмин итүне оештыру өчен жиһазлар һәм техник чаралар булдыру.

13.13. Сугыш вакытында мәетләрне тиз арада күмү буенча:

алдан, тыныч вакытта, күмелү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында көчләрне һәм гражданнар оборонасы чараларын булдыру, әзерләү һәм әзерләүне тәмин итү;

һәлак булган кешеләренң мәетләрен (жәсәдләрен) жирләү (күмү) урыннары жиһазлары;

мәетләрне эзләү, аларның табылу урыннарын теркәү, аларны алу һәм беренчел эшкәртү, үлүчеләрне тану һәм документлаштыру, ташу һәм күмү эшләрен оештыру;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру.

13.14. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "хәрби конфликтларда яисә әлеге конфликтлар нәтижәсендә, шулай ук табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның исән калу өчен кирәкле оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү турында" 2007 ел, 30 нчы июль, 324 нче номерлы карары:

икътисад эшчәнлегенң тотрыклылыгын арттыру буенча комиссиянең

тыныч һәм хәрби вакытта эшен оештыру һәм оештыру;

икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын төзелеш нормалары һәм гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын гамәлгә ашыру кагыйдәләре таләпләренә туры китереп рациональ урнаштыру;

комплекслы маскировкалау буенча чаралар планлаштыру һәм уздыру;

энергия һәм су белән тәмин итү системаларының һәм чыганакларының ышанычлылыгын күтәргә юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткәрү;

гражданнар оборонасының тыныч һәм хәрби вакытта инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм тормышка ашыру;

икътисад объектларында сугыш вакытында эшне дәвам итүче авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм үткәрү;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру;

булдыру, Документлар иминият фонды;

заманча жиңелү чаралары тәэсирендә житештерү фондларын яклауның нәтижәлелеген арттыру.

13.15. Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими эзерлеген тәмин итү мәсьәләләре буенча:

Гражданнар оборонасы көчләрен заманча техника һәм жиһазлар белән тәмин итү һәм булдыру;

Гражданнар оборонасы көчләрен гамәлләргә эзерләү, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм өйрәнүләр үткәрү;

Гражданнар оборонасы көчләренең гамәлләрен планлаштыру;

Гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү һәм үзара хезмәттәшлек тәртибен билгеләү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү.

14. Азнакай муниципаль районының Гражданнар оборонасы чараларын финанслау гамәлдәге законнар нигезендә башкарыла.